

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 88/2021
03.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Милунке Цветковић, Јасмине Васовић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Александра Бусарца, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу 1К-516/19 од 02.09.2020. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1-327/20 од 19.11.2020. године, у седници већа одржаној дана 03.02.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Александра Бусарца, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу 1К-516/19 од 02.09.2020. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1-327/20 од 19.11.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу 1К-516/19 од 02.09.2020. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ и изречена му је условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 4 (четири) месеца и истовремено одређено да се иста неће извршити уколико окривљени за време проверавања од 1 (једне) године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело.

Истом пресудом оштећени ББ је ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парнични поступак. Окривљени је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка и то да плати суду паушал у износу од 5.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док ће о висини осталих трошкова кривичног поступка суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу Кж1-327/20 од 19.11.2020. године одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Крагујевцу и браниоца окривљеног АА, па је потврђена пресуда Основног суда у Крагујевцу 1К-516/19 од 02.09.2020. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Александар Бусарац, због повреда закона из члана 439. тачка 1) и 2) и члана 441. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да укине у целини пресуде Основног суда у Крагујевцу 1К-516/19 од 02.09.2020. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1-327/20 од 19.11.2020. године и предмет врати на поновно суђење првостепеном суду, али другом већу или да преиначи наведене пресуде.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да се у радњама окривљеног не стичу сва битна обележја кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ за које је он оптужен и правноснажно оглашен кривим, већ да се ради о прекршају из члана 9. Закона о јавном реду и миру, а чија су обележја врло слична пошто се наведени прекршај, поред вређања другог или вршењем насиља над другим, може извршити и претњом којом се угрожава сигурност другог лица тако што се том лицу ставља у изглед да ће му се учинити какво зло или напасти на његов живот или тело или живот или тело њему блиског лица и тиме се нарушава јавни ред и мир на јавном месту. По ставу браниоца, у чињеничном опису предметног кривичног дела, датом у изреци правноснажне пресуде, недостају оба конститутивна елемента кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ - радња и последица, обзиром да у понашању окривљеног критичном приликом не постоји субјективни елемент кривичног дела - умишљај да предузме неку радњу којом би угрозио живот или тело оштећеног или њему блиског лица, из разлога јер учињена претња није била одређена и конкретизована пошто се из речи које је окривљени изговарао не зна тачно које добро и на који начин ће бити угрожено, односно које конкретно зло се ставља оштећеном у изглед, а поред тога није наступила последица у виду страха и осећаја угрожености код оштећеног за свој живот или тело или живот или тело њему блиског лица.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 121/2012 од 24.12.2012. године) чини онај ко угрози сигурност неког лица претњом да ће напасти на живот или тело тог лица или њему блиског лица. Радња извршења основног облика кривичног дела састоји се у употреби претње да ће се напасти на живот или тело неког лица или њему блиског лица, чиме се угрожава сигурност тог лица, а последица кривичног дела је угрожена сигурност пасивног субјекта која се манифестује у његовом осећању несигурности.

Имајући у виду цитирани законски опис бића кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ, то, по налажењу овога суда, из чињеничног опис кривичног дела, датог у оптужном предлогу Основног јавног тужиоца у Крагујевцу КТО.бр.362/19 од 15.05.2019. године и утврђеног у изреци првостепене пресуде, и то да је окривљени АА „... угрозио сигурност оштећеног ББ из ..., претњом да ће напасти на живот и тело оштећеног и њему блиских лица, на тај начин што је оштећеном, који је у својству пореског инспектора у ранијем периоду вршио контролу пословања фирме окривљеног СЗР „ВВ“, пришао на улици и упутио му озбиљне претње речима: „Јебаћу ти мајку, платићеш ми и ти и твоја породица, запамтићеш ме и ти и твоји“, што је код оштећеног изазвало осећај страха и угрожености, при чему је био урачунљив, био свестан свог дела и хтео његово извршење, а био је свестан да је његово дело забрањено“, а у време и месту ближе описаним у изреци пресуде, јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљеног стичу сва битна законска субјективна и објективна обележја кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ, за које је он оптужен и правноснажно оглашен кривим, дакле и радња и последица предметног кривичног дела, а не стичу се обележја прекршаја из члана 9. Закона о јавном реду и миру, како то неосновано у поднетом захтеву истиче бранилац окривљеног.

Наиме, Законом о јавном реду и миру („Службени гласник РС“, број 6/2016 и 24/2018) се уређује јавни ред и мир на јавном месту и утврђују се противправна дела против јавног реда и мира. Дакле, заштитни објект прекршаја предвиђених Законом о јавном реду и миру, па и прекршаја из члана 9. Закона о јавном реду и миру, је јавни ред и мир, док је код кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ заштитни објект слободе и права човека и грађанина. Из наведеног произилази да је последица претње нападом на живот и тело оштећеног и њему блиског лица код кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ, угрожавање сигурности пасивног субјекта која се манифестује у његовом осећању страха и несигурности, а како је то и утврђено изреком правноснажне пресуде, док је код прекршаја из члана 9. став 1. Закона о јавном реду и миру последица такве претње, нарушавање јавног реда и мира, а што у конкретној ситуацији није случај.

Надаље, како се, по налажењу Врховног касационог суда, у радњама окривљеног АА стичу сва битна законска обележја кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ за које је окривљени оптужен и правноснажно оглашен кривим, то су неосновани и наводи браниоца окривљеног којима се указује да је суд учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, јер је огласивши окривљеног кривим за кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. става 1. КЗ применио закон који се не може применити.

У осталом делу захтева за заштиту законитости, бранилац окривљеног указује на повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП, истицањем да је одлука о кривичној санкцији неправилна, обзиром да је казна која је изречена окривљеном превисоко одмерена, јер је суд код чињенице да на страни окривљеног није било отежавајућих околности дао премали значај олакшавајућим околностима које је утврдио на његовој страни и то чињеници да је окривљени неосуђивано лице и да је родитељ једног малолетног и једног пунолетног детета, а што није дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног, односно његовог браниоца, у смислу

одредбе члана 485. став 4. ЗКП, па Врховни касациони суд ове наводе захтева није ни разматрао.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Александра Бусарца, то је Врховни касациони суд на основу члана 491. став 1. ЗКП наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важи, с.р.